

РЕШЕНИЕ

№ 440

гр. Горна Оряховица, 28.07.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – ГОРНА ОРЯХОВИЦА, X СЪСТАВ, в публично заседание на първи юли през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Илина В. Джукова

при участието на секретаря Емануела Пл. Бангеева
като разгледа докладваното от Илина В. Джукова Гражданско дело № 20214120102370 по описа за 2021 година

за да се произнесе, взе предвид следното:

Предявени са обективно кумулативно съединени осъдителни иски с правно основание чл.2, ал.1, т.3 ЗОДОВ.

Ищецът А. С. Я. твърди, че на 08.04.2020 г. срещу него било образувано досъдебно производство № 195/2020 г. по описа на РУ на МВР – Горна Оряховица за престъпления по чл.343б, ал.1 и ал.3 НК, което било прекратено с постановление от 06.11.2020 г. на Районна прокуратура – Горна Оряховица. Твърди, че бил призоваван за разпити от органите на досъдебното производство и за даване на обяснения, което довело до психическо и емоционално напрежение. Твърди, че му било отнето свидетелството за управление на МПС било отнето за 8 месеца, а през същото време работил като водач на лекотоварен автомобил. Сочи, че когато работодателят научил за досъдебното производство, му предложил прекратяване на трудовото правоотношение, от което загубил трудов доход в общ размер 3 786,80 лв. Моли за постановяване на решение, с което ответникът Прокуратура на Република България да бъде осъден да му заплати 3 786,80 лв. – обезщетение за имуществени вреди и 986,20 лв. – обезщетение за неимуществени вреди, претърпени от обвинение в извършване на престъпление, досъдебното производство по което е било прекратено, ведно със законната лихва върху тези суми от датата на привличането му като обвиняем. Претендира присъждане на сторените в производството разноски.

Ответникът Прокуратура на Република България заема становище за неоснователност на предявените иски. Оспорва досъдебно производство №

195/2020 г. по описа на РУ на МВР – Горна Оряховица, прокурорска преписка № 771/2020 г. по описа на Районна прокуратура – Горна Оряховица да е било образувано срещу ищеца. Признава, че то е образувано на 08.04.2020 г. за разследване на престъпления по чл.343б, ал.1 НК и чл.343, ал.3 НК, но съобразно чл.214 НПК не срещу конкретни лице. Твърди, че ищецът не е привлечан като обвиняем и не е разпитван нито в такова качество, нито като свидетел. Посочва, че в хода на досъдебното производство не са извършвани никакви действия по разследването с негово участие. Признава, че срещу ищеца е съставен акт за установяване на административно нарушение и са били иззети свидетелството за управление на МПС и контролния талон към него, но счита, че това са действия на контролните органи по движение по пътищата в рамките на административно-наказателното производство, които не са действия по разследването или други действия по смисъла на НПК. Оспорва прекратяването на трудовото правоотношение да има връзка с досъдебното производство и дори с временното отнемане на свидетелството за управление на МПС и контролния талон към него. Сочи, че Прокуратурата не е правила изявления относно досъдебното производство, нито е свързвала ищеца с него, поради което не носи отговорност, че работодателят е научил за него. Допълнително и в условията на евентуалност възразява, че размерът на обезщетението за неимуществени вреди е несъответен на принципа за справедливост. Твърди, че ищецът е бил осъждан за престъпления по чл.343б, ал.3 НК и чл.354а, ал.5, вр.3, т.1 НК и понастоящем е обвиняем за престъпления по чл.343а, ал.5, вр. ал.3, т.1 НК, което следва да се съобрази при определяне на размера на обезщетението. Моли за отхвърляне на предявените искове, а в условията на евентуалност – за присъждане на обезщетения в по-нисък от претендирания размер.

Съдът, след съобразяване на твърденията на страните и преценка на събраните по делото доказателства, намира за установено от фактическа и правна страна следното:

Предявени са обективно кумулативно съединени искове с правно основание чл.2, ал.1, т.3 ЗОДОВ за заплащане на обезщетение за причинени имуществени и неимуществени вреди, претърпени от обвинение в извършване на престъпление, досъдебното производство по което е било прекратено. Основателността им е предпоставена от установяване от ищеца, че прекратеното досъдебно производство № 195/2020 г. по описа на РУ на МВР – Горна Оряховица, прокурорска преписка № 771/2020 г. по описа на Районна прокуратура – Горна Оряховица било образувано срещу него; че бил призоваван за разпити от органите на досъдебното производство и за даване на обяснения и това му причинило емоционално и психическо напрежение; че работодателят научил за досъдебното производство и заради това било прекратено трудовото му правоотношение; че свидетелството за управление на МПС му било отнето за 8 месеца, както и размерът на получаваната преди прекратяване на трудовото правоотношение работна заплата.

Използваният в чл.2, ал.1, т.3 ЗОДОВ израз „обвинение в извършване на престъпление“ следва да се тълкува по-широко за нуждите на специалния деликт, а не в прекия му наказателно-процесуален смисъл. Така обвинение в извършване на престъпление е налице и в случаите, когато ищецът не е бил привличан в качеството на обвиняем, но досъдебното производство е образувано срещу него (така Решение № 187 от 13.06.2012 г. по гр. д. № 1215/2011 г. на III Г.О. на ВКС) или когато е образувано полицейско производство по реда на чл.409 НПК /отм./, без уличеното лице да е било привлечено като обвиняем (така Решение № 341/05.10.12 г. по гр.д. № 1310/2011, на IV Г.О. на ВКС и Решение № 35/16.02.2016 г. по гр.д. № 5215/2015 г. на III Г.О. на ВКС). Дори в хипотезата, в която досъдебното производство е образувано срещу неизвестен извършител при достатъчно данни за извършено конкретно престъпно деяние, а едва по-късно ищецът е бил привлечен като обвиняем за същото престъпление, той търпи вреди от наказателното преследване и в периода от време преди привличането, ако той е бил единственото лице, което е могло да извърши престъпното деяние, за което производството първоначално е образувано срещу неизвестен извършител. В тези случаи се приема, че ищецът търпи вреди от наказателното преследване от момента, в който е узнал за образуваното наказателно производство за конкретното престъпно деяние, което единствено той би могъл да извърши (вж. Решение № 425/01.12.2015 г. по гр.д. № 3143/2015 г. на IV Г.О. на ВКС). Именно поради посоченото, този момент, предхождащ привличането на лицето като обвиняем, се приема за начало на производството и в практиката по приложението на чл. 6, § 1 КЗПЧОС относно понятието „разумен срок“. Изложеното е основание за обобщен извод, че за да е налице обвинение в извършване на престъпление по смисъла на чл.2, ал.1, т.3 ЗОДОВ, следва по делото да е установено, че надлежен орган е вменил на ищеца извършване на конкретно престъпление и ищецът знае това.

Съдът намира, че в случая липсва основание да се счете, че ищецът е бил обвинен в извършване на престъпление. От материалите по приложеното досъдебно производство № 195/2020 г. по описа на РУ на МВР – Горна Оряховица, прокурорска преписка № 771/2020 г. по описа на Районна прокуратура – Горна Оряховица се установява, че същото е образувано на 08.04.2020 г. за разследване на престъпления по чл.343б, ал.1 НК и чл.343, ал.3 НК, извършени на същата дата в гр.Горна Оряховица по алея за хижа „Божур“ в посока ул.“Маню Тодоров“ – управление на моторно превозно средство с концентрация на алкохол в кръвта над 1,2 на хиляда – 5,24 на хиляда и след употреба на наркотични вещества – канабис, установени по надлежния ред със съответните технически средства. Досъдебното производство било образувано по реда на чл.212, ал.2 НПК – със съставянето на протокола за първото действие по разследването – разпит на свидетеля Й. П. С., а по-късно на същата дата били проведени разпити и на С. М. М., С. И. И., П. Л. П. и Х. Х. Х.. Въз основа на резултатите от техническите средства,

на ищеца бил съставен акт за установяване на административно нарушение № 216910/08.04.2020 г. и заповед за налагане на принудителни административни мерки № 20-0268-000104/08.04.2020 г. – временно отнемане на свидетелството за управление на моторно превозно средство. Ищецът бил задържан на основание чл.72, ал.1, т.1 ЗМВР за времето от 17,00 часа на 08.04.2020 г. до 10,00 часа на 09.04.2020 г., когато, видно от протоколи № 2684/08.04.2020 г. и № 2685/08.04.2020 г. на Филиал за спешна медицинска помощ, му била взета кръвна проба. В нея не било установено съдържание на етилов алкохол (експертиза № III-57 на вещо лице при Сектор „Базова научно-техническа лаборатория“ при ОД МВР – Велико Търново) и тетраhydroканабинол или други упойващи и наркотични вещества (експертиза по протокол № 20/ТКХ-196/18.08.2020 г. на вещо лице при Център за експертни криминалистични изследвания при Научноизследователски институт по криминалистика – МВР). С постановление от 06.11.2020 г. наказателното производство по досъдебно производство № 195/2020 г. по описа на РУ на МВР – Горна Оряховица, прокурорска преписка № 771/2020 г. по описа на Районна прокуратура – Горна Оряховица било прекратено. Постановлението било връчено на ищеца лично на 17.11.2020 г.

Нито едно от извършените в хода на досъдебното производство действия не дава основание да се счете, че ищецът е бил обвинен в извършване на престъпление – той не само не е бил привлечен като обвиняем, но липсва и обвинение в релевантния за приложението на чл.2, ал.1, т.3 ЗОДОВ и очертан по-горе широк смисъл. Досъдебното производство не е било образувано срещу конкретно лице, поради което не може да се счете, че с това е вменено обвинение на ищеца. Вярно, че данните – основание за образуване на досъдебно производство, задържането на ищеца и вземането на кръвна проба, са такива обстоятелства, сочещи, че престъпленията по чл.343б, ал.1 НК и чл.343, ал.3 НК предвид естеството им, биха могли да се извършат единствено от ищеца, но самостоятелно и без последващото му привличане като обвиняем, това не може да съставлява обвинение в посочения вече смисъл. Вредите, които ищецът твърди да е претърпял, реално могат да бъдат последица само от наложената принудителна административна мярка. Тя също не съставлява обвинение по смисъла на чл.2, ал.1, т.3 ЗОДОВ, защото е наложена в друго производство, а органът не действа при обвързана компетентност по указания на Прокуратурата (чл.172, ал.1 ЗДвП). Такива вреди биха могли да бъдат основание за иск по чл.1, ал.1 ЗОДОВ, който подлежи на разглеждане от административните съдилища.

Освен изложеното, твърденията на ищеца за причинени му имуществени и неимуществени вреди, останаха недоказани. За установяване на имуществените вреди бе представена единствено заповед за прекратяване на трудовото правоотношение на ищеца по взаимно съгласие от 08.04.2020 г. Понеже след проверката от полицейските служители на 08.04.2020 г., ищецът е бил задържан, той несъмнено е изразил волята си за прекратяване на

правоотношението преди образуване на досъдебното производство. При това положение, а и предвид основанието за прекратяване на трудовото правоотношение, то не само не е последица от досъдебното производство, а няма никаква връзка с него. На следващо място, видно от материалите по досъдебното производство, ищецът не е разпитван в никакво качество, не е призоваван и дори не са му снети обяснения. По тази причина твърдяното емоционално и психическо напрежение, дори такова да беше доказано, не е резултат от сочените от ищеца действия на Прокуратурата.

Така ищецът нито е бил обвинен в извършване на престъпление, нито е търпял имуществени или неимуществени вреди от прекратеното досъдебно производство. Липсата на материалноправните предпоставки на специалната отговорност обуславя неоснователност на исквете им и налага тяхното отхвърляне.

По присъждане на направените разноски:

С оглед изхода на спора и съгласно чл.10, ал.2 и ал.4 ЗОДОВ ищецът дължи заплащане на съдебните и направените от ответника разноски, но в производството не са сторени разноски, нито ответникът е бил представляван от адвокат или юрисконсулт, поради което отговорност за разноски не следва да се разпределя.

На основание чл.258, ал.1 ГПК решението подлежи на обжалване.

Мотивиран така, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ исквете на А. С. Я., ЕГН *****, с постоянен адрес гр. ***, ул. *** срещу ПРОКУРАТУРА НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ за заплащане на сумата от **3 786,80 лв. /три хиляди седемстотин осемдесет и шест лева и осемдесет стотинки/**, представляваща обезщетение за имуществени вреди и сумата от **986,20 лв. /деветстотин осемдесет и шест лева и двадесет стотинки/**, представляваща обезщетение за неимуществени вреди, претърпени от обвинение в извършване на престъпление по прекратеното досъдебно производство № 195/2020 г. по описа на РУ на МВР – Горна Оряховица, прокурорска преписка № 771/2020 г. по описа на Районна прокуратура – Горна Оряховица.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с въззивна жалба пред Окръжен съд – Велико Търново в двуседмичен срок от връчване на преписи на страните.

Препис от решението да се връчи на страните.

Съдия при Районен съд – Горна Оряховица: _____